

FI

FI

FI

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 28.1.2009
KOM(2009) 36 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Eurooppa investoi tulevaisuuteen

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN KOMITEALLE

Eurooppa investoi tulevaisuuteen

Euroopan unionilla on ollut syksystä 2008 kaksi keskeistä haastetta. Rahoitusmarkkinoiden kriisi ajoi Euroopan talouden jyrkkään laskusuhdanteeseen. Tuolloin oli selvää, että työttömyyden kasvu ja tulojen menetykset vaikuttavat kotitalouksiin, yrityksiin ja koko eurooppalaiseen yhteiskuntaan. Kriisi ja sen seuraukset edellyttivät pikaisia toimia. Samalla oltiin kuitenkin aiempaa tietoisempia siitä, että Euroopan talouden pitkän aikavälin vahvuudet ja kestävyys riippuvat kyvystä levittää kilpailukyvyn välineitä yhteiskunnan kaikille sektoreille Euroopassa, talouden sopeuttamisesta energian toimitusvarmuuden asettamien vaatimusten mukaisesti ja väistämättä edessä olevasta kasvihuonekaasujen vähentämisestä.

Tämän vuoksi komissio teki marraskuussa 2008 ehdotuksen Euroopan talouden elvytyssuunnitelmaksi¹, jonka valtioiden ja hallitusten päämiehet hyväksyivät joulukuussa pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa.² Suunnitelmassa selitetään, kuinka jäsenvaltiot ja EU voisivat koordinoida toimintalinjojaan ja elvyttää nopeasti Euroopan taloutta. Suunnitelman elvytystoimet on suunnattu tarkasti edistämään Euroopan talouden pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista.

Elvytyssuunnitelman tärkeä osa on ehdotus menojen lisäämisestä tietyillä strategisilla sektoreilla. Elvytystoimet, joiden arvo on 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, edellyttävät rahoitusta sekä kansallisista että EU:n lähteistä, myös EU:n talousarviosta. EU ei ole käyttänyt kaikkia tähän tarkoitukseen varattuja määrärahojaan, ja komission laskelmien mukaan viisi miljardia euroa voitaisiin nopeasti suunnata energian ja laajakaistan kaltaisiin tarkasti määriteltyihin tavoitteisiin. Näin osoitettaisiin, että investoinnit eivät ole loppumassa kokonaan, ja vahvistettaisiin Euroopan taloutta tulevaisuutta varten. Tämä on yksi niistä elvytyssuunnitelman näkökohdista, joihin liittyviä toimia joulukuussa kokoontunut Eurooppa-neuvosto ”kannatti erityisesti”, ja kehotti lisäksi ottamaan huomioon asianmukaisen maantieteellisen tasapainon.

Näiden toimien tarve on kasvanut entisestään joulukuusta 2008. Erityisesti on kiinnitetty huomiota energian toimitusvarmuuteen ja siihen liittyviin puutteisiin nykypäivän Euroopassa. Puutteiden välittömät vaikutukset ovat kohdistuneet kotitalouksiin ja yrityksiin useissa jäsenvaltioissa. Kaasukriisin vaikutukset sen sijaan tuntuivat koko Euroopassa. Kriisi heikensi EU:n suhteita naapurivaltioihin ja korosti tarvetta vähentää riippuvuutta ulkoisista energiantoimittajista.

Tässä tiedonannossa määritetään, miten investoinnit olisi suunnattava. Sen yhteydessä esitetään myös ehdotukset rahoituspäätöksiksi asianomaisilla aloilla. Hankkeet on valittu EU:n strategisten tavoitteiden mukaisesti. EU:n tuella pyritään nopeuttamaan hankkeita ja toteuttamaan käytännön toimia mahdollisimman nopeasti. Maantieteellinen tasapaino varmistetaan Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti. Komissio on jo antanut ehdotuksen vuosien 2007–2013 monivuotisen rahoituskehiksen tarkistamisesta, jotta voidaan ottaa käyttöön lisävaroja otsakkeesta 1 a, ylittämättä kuitenkin toimielinten välisessä

¹ KOM(2008) 800.

² Eurooppa-neuvoston päätelmät, 11–12. joulukuuta 2008, Bryssel.

sopimuksessa sovittuja kokonaismääriä.³ Ensimmäisten neuvottelujen jälkeen budjettivallan käyttäjä on ehdottanut, että otsakkeen 2 enimmäismäärän puitteissa käytettävissä olevat varat, joita ei tarvita vuonna 2008, siirretään otsakkeeseen 1 a. Varoilla rahoitettaisiin energiahankkeisiin ehdotetut 3,5 miljardin euron määrärahat.⁴ Laajakaistainfrastruktuurihankkeisiin ja yhteisen maatalouspolitiikan arvioinnissa nimettyihin uusiin haasteisiin ehdotetut 1,5 miljardia euroa jäisivät otsakkeeseen 2 käytettäväksi Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston kautta.

Komissio pyytää neuvostoa ja Euroopan parlamenttia tutkimaan ehdotukset viipymättä ja ottamaan käyttöön tarvittavat varat talousarviosta. Nämä toimet edistävät merkittävästi EU:n pyrkimyksiä suunnata Euroopan talous jälleen kohti kasvua ja vaurautta, ja ne osoittavat unionin paneutuvan määrätietoisesti strategisesti tärkeisiin tulevaisuuden haasteisiin.

Nykypäivän investoinnit tulevaisuuden energiaratkaisuihin

Energiakysymysten ratkaisemisesta on tullut yksi suurimmista haasteista Euroopassa. Euroopan unioni teki joulukuussa 2008 tärkeitä päätöksiä tulevaisuuden energiaratkaisuista EU:ssa: energia-alan on pystyttävä vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä ja tekemään uusiutuvista energialähteistä keskeinen osa Euroopan energiantuotantoa. Eurooppaa vuodenvaihteessa koetellut kaasukriisi toi esiin toimitusvarmuuteen liittyvät riskit. Kriisi osoitti, että energiaa ei tuoda riittävän monesta lähteestä eikä sitä pystytä EU:n sisällä kuljettamaan niihin unionin osiin, joissa puute on suurin.

Järjestelmän muuttaminen edellyttää mittavia sitoumuksia ja investointeja. Talouden laskusuhdanne kuitenkin uhkaa viivästyttää tarvittavia investointeja, jos lisätoimia ei toteuteta viipymättä. Luottolamalla on välitön vaikutus tarvittavien muutosten toteuttamistahtiin Euroopassa. Tämä uhkaa hidastaa hankkeiden edistymistä ja heikentää teknologista etulyöntiasemaa. Viivästymiset voivat kasvattaa kustannuksia myöhemmässä vaiheessa. Tämän vuoksi Euroopan talouden elvytysuunnitelmassa korostetaan erityisesti ns. älykkäitä investointeja, joilla elvytetään taloutta selkeiden strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Komissio ehdottaa tämän vuoksi kolmea erityisaloitetta, joissa keskitytään EU:n tärkeimpiin energiatarvoitteisiin. Ensinnäkin tuetaan strategisia yhteenliittämishankkeita, joilla korjataan osa nykyiseen infrastruktuuriin liittyvistä puutteista. Toiseksi tehdään investointeja, joilla jatketaan merituulivoiman kehittämistä luotettavaksi uusiutuvan energian tuottajaksi. Kolmanneksi toteutetaan useita hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin esittelyhankkeita, jotta päästöjä leikkaamaan pyrkivillä energiantuottajilla on mahdollisuus käyttää fossiilisia polttoaineita.

Nämä aloitteet tarjoavat tarkasti kohdennettua tukea erityishankkeille. Tulevina vuosina näitä aloitteita on tuettava poliittisilla toimilla ja huomattavilla investoinneilla. EU:lla voi kuitenkin jo nyt olla merkittävä rooli.

Kaikilla valituilla hankkeilla on laajempaa merkitystä: infrastruktuurin rakentaminen lisää energian toimitusvarmuutta koko EU:n alueella, ja teknologian ja logistiikan kehitys on edistysaskel koko Euroopan energia-alalle. Hankkeilla edistetään teknologian kehitystä osana Euroopan strategista energiateknologiasuunnitelmaa erityisesti yhdistämällä tulokset hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia ja tuulienergiaa koskeviin eurooppalaisiin teollisuusaloitteisiin. Hankkeissa pyritään myös kaikin keinoin edistämään velkavivun käyttöä, erityisesti Euroopan investointipankin kanssa tehtävällä yhteistyöllä.

Euroopan energiatoimitusten turvaaminen

³ KOM(2008) 859, 10.12.2008.

⁴ 1,5 miljardia euroa vuonna 2009 ja 2 miljardia euroa vuonna 2010.

Viime vuoden strategisessa energiakatsauksessa määritetään tehokkaan, toimitusvarmuuteen tähtäävän politiikan osatekijät.⁵ Energian toimitusvarmuutta ja energia-alan solidaarisuutta koskevassa EU:n toimintasuunnitelmassa kiinnitetään huomiota seuraaviin seikkoihin: vakaat energiatoimitukset kolmansissa maissa olevilta kumppaneilta; öljy- ja kaasuvarastojen tehokkaampi hallinta ja kriisinhallintamekanismit; kysyntää rajoittava energiatehokkuus ja EU:n omien energiavarojen hyödyntäminen mahdollisimman hyvin. Toimintasuunnitelmassa korostetaan erityisesti, että infrastruktuurilla on ratkaiseva merkitys energialähteiden käytössä. Markkinat eivät ole aina pystyneet tarjoamaan riittävästi infrastruktuuria. Yhteenliittämishankkeilla on positiivisia kerrannaisvaikutuksia, koska ne vähentävät asiakkaiden riippuvuutta toimittajista ja lisäävät kilpailukykyä koko sisämarkkinoita hyödyttävällä tavalla.

Infrastruktuurin merkitys on viime aikoina korostunut eurooppalaisten kotitalouksien ja yritysten kaasuntoimituksissa esiintyneiden häiriöiden myötä. Euroopan energiatoimitusten haavoittuvuus on käynyt ilmeiseksi, koska energiapulan aikana ei ole käytettävissä selkeitä vaihtoehtoja. Jotkin jäsenvaltiot ovat yrittäneet paikata muiden jäsenvaltioiden toimitusvajetta, mutta energian siirrossa käytettävä infrastruktuuri on usein osoittautunut puutteelliseksi. Kriisi on tuonut esiin yhteenliittämään liittyvät vakavat puutteet. Samat infrastruktuurin puutteet aiheuttavat Euroopan kilpailukykyä heikentäviä kustannuksia myös pidemmällä aikavälillä. Halvimpia vaihtoehtoja ei pystytä hyödyntämään energian tuonnissa eivätkä eurooppalaiset yritykset ja kuluttajat saa parasta mahdollista vastinetta rahoilleen ostaessaan energiaa Euroopasta. Tämä hidastaa jatkuvasti talouskasvua.

Myös käynnissä oleva talous- ja finanssikriisi hidastaa energiainfrastruktuurihankkeiden toteuttamista. Luottolama koettelee muiden yritysten ohella myös energiayhtiöitä. Keskeisiä strategisia hankkeita joudutaan todennäköisesti lykkäämään, ellei luotonantajia vakuuteta julkisilla investoinneilla siitä, että kyseisiä hankkeita kannattaa rahoittaa.

Komissio ehdottaa, että osana elvytyssuunnitelmaa käytetään 1,5–2 miljardia euroa strategisesti tärkeiden yhteenliittämishankkeiden rahoittamiseen. Strategisessa energiakatsauksessa nimetään useita energia-alan strategisia painopisteitä, joihin liittyvät puutteet on korjattava ja mahdollisuudet hyödynnettävä. Näitä ovat erityisesti Baltian yhteenliittämisuunnitelma, eteläinen kaasulinja, nestekaasu (LNG), Välimeren alue, Keski- ja Kaakkois-Eurooppa ja Pohjanmeren offshore-verkko. Hankkeissa olisi myös otettava huomioon sellaisten pienten saarten erityistarpeet, jotka eivät ole yhteydessä EU:n tärkeimpiin energiaverkkoihin.

Komissio on käyttänyt strategista energiakatsausta hankkeita valitessaan ja pitänyt tavoitteinaan energian toimitusvarmuutta ja hankintalähteiden monipuolistamista. Hankkeet jakautuvat maantieteellisesti EU:n eri alueille, mutta niitä voidaan hyödyntää laajemminkin. Hyötyjä saadaan koko unionin alueella eikä pelkästään jäsenvaltiossa, jossa hanke toteutetaan. Niillä on strategista merkitystä energiatoimitusten turvaamisessa, ja ne antavat mahdollisuuden osallistua tarjouskilpailuihin ja toimittaa keskeistä teknologiaa. Hankkeet piristävät välittömästi Euroopan taloutta ja vahvistavat sitä tulevaisuutta varten.

Ehdotuksen mukaan tarkoitus on tukea noin 20:tä kaasu- ja sähköalan hanketta. Tuen saamisen edellytyksenä on, että tuensaajat täyttävät keskeiset kriteerit, joilla varmistetaan hankkeiden tehokas toteutus. Ehdotuksen mukaan olisi pyrittävä myös ratkaisemaan yksi kaasukriisin yhteydessä havaituista erityisongelmista eli kaasun toimittaminen lännestä itään.⁶

⁵ KOM(2008) 781, 13.11.2008.

⁶ Kaasua ei esimerkiksi vastikään pystytty siirtämään Itävallasta Slovakiaan. Myös Bulgarian ja Romanian välille on luotava toimiva yhteys.

On tärkeää, että näiden hankkeiden valmistelu on jo riittävän pitkällä, jotta niiden toteuttaminen voidaan aloittaa mahdollisimman pian. Jäsenvaltioiden on myös sitouduttava tarvittaessa nopeuttamaan lupien myöntämistä ja muita menettelyjä.

Uuden sukupolven merituulivoima

Eurooppa-neuvostossa joulukuussa 2008 sovitun uusiutuvia energialähteitä koskevan tavoitteen saavuttaminen edellyttää tarvittavan teknologian käyttöönottoa. Tuulivoimalla on suuri merkitys tavoitteeseen pyrittäessä, kuten Euroopan strategisessa energiateknologiasuunnitelmassa todetaan. Tuulivoimateollisuuden on tarkoitus tuottaa 12–14 prosenttia EU:ssa tarvittavasta sähköstä vuoteen 2020 mennessä. Yli neljännes kyseisestä määrästä on tarkoitus tuottaa merituulivoimalla. Tämä trendi jatkuu, ja merellä sijaitsevat tuulivoimalat ovat nopein kasvuala tällä sektorilla. Monet hankkeista toteutetaan valtioiden rajat ylittävillä rannikko- ja merialueilla, ja ne edellyttävät usein rajanylittävää infrastruktuuria. Lisäksi merituulivoiman käyttöön liittyvä teknologia ja logistiikka on monimutkaista. Tämän vuoksi EU on erityisasemassa pyrittäessä kannustamaan investointeja, jotka ovat vaarassa jäädä toteuttamatta.

Tällä hetkellä on kuitenkin selvää, että merituulihankkeiden kehitystyö on vaikeuksissa rahoituksen puutteen vuoksi. Toteutusvalmiit hankkeet uhkaavat viivästyä, ja jotkin yritykset ovat jo joutuneet tämän vuoksi vähentämään työvoimaansa. Tämän vuoksi komissio ehdottaa, että kyseisen sektorin hankkeisiin osoitetaan noin 0,5 miljardia euroa. Hankkeita valittaessa on tutkittu, pystyykö EU tuomaan lisäarvoa suhteellisen pitkällä oleviin hankkeisiin. Erityisesti on tarkoitus parantaa kilpailukykyä edistämällä alueellista yhteistyötä ja investoida edistyneeseen teknologiaan, jolla kehitetään uuden sukupolven tuuliturbiineja, infrastruktuuria ja logistiikkaa, jotka kannustavat uuden tekniikan nopeaan käyttöönottoon.

Tulevaisuuden puhdas energia

Hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia pidetään yhtenä tulevaisuuden tärkeimmistä teknologioista. Hiilidioksidin talteenotto ja varastointi antaisi mahdollisuuden tuottaa kestäväällä tavalla sähköä fossiilisista polttoaineista. Talteenotto on ratkaisevan tärkeää pyrittäessä globaaliin tavoitteeseen, joka on kasvihuonekaasupäästöjen puolittaminen vuoteen 2050 mennessä. Sen ansiosta Eurooppa voisi hyödyntää täysimääräisesti sisäisiä hiili-, öljy- ja kaasutoimituksiaan. Teknologian kehittäminen antaisi eurooppalaisille alan toimijoille mahdollisuuden tuoda markkinoille globaalisti merkittävää teknologiaa. Hiilidioksidin talteenotossa ja varastoinnissa on kuitenkin käytettävä monimutkaista teknologiaa, jonka kaupallisten sovellusten kehittäminen voi kestää vuosia.

Eurooppa-neuvosto on tunnustanut hiilidioksidin talteenottoon ja varastointiin liittyvät mahdollisuudet asettamalla tavoitteeksi 12 esittelyhankkeen käynnistämisen vuoteen 2015 mennessä. Luottolama on tehnyt tavoitteesta entistäkin kunnianhimoisemman. Eurooppa-neuvosto päätti viime joulukuussa taata hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin rahoituksen käyttämällä siihen päästöhuutokauppajärjestelmästä saatavia tuloja. Nämä varat eivät kuitenkaan ole välittömästi käytettävissä eikä niiden avulla voida käynnistää haluttua määrää esittelyhankkeita. Sijoittajien varovaisuus nykyisessä taloustilanteessa vaikeuttaa Eurooppa-neuvoston asettamien tavoitteiden saavuttamista.

Komissio ehdottaa, että näihin keskeisiin esittely- ja infrastruktuurihankkeisiin liittyvää työtä nopeutetaan. Tukea myönnetään viidelle hankkeelle, joista jokaisen käynnistäminen edellyttää 250 miljoonan euron investointia. Hankkeet edustavat monenlaista teknologiaa ja geologisia olosuhteita ja niiden toteuttajat tulevat useista jäsenvaltioista. Kaikkien valittujen hankkeiden toteutus on mahdollista aloittaa viipymättä. Näin varmistetaan, että investoinneista voidaan

hyötyä mahdollisimman pian. Esittelyhankkeiden tarkoituksena on myös tuottaa tuloksia muiden toimijoiden käyttöön, joten tähän liittyvät velvoitteet määritellään selkeästi.

Investoinnit maaseutuyhteisöjen tulevaisuuteen

Maaseutuyhteisöt saattavat kärsiä erityisen pahoin talouden laskusuhdanteesta. Vaikeina aikoina niiden syrjäytymisvaara on suurempi, ja kun talous alkaa jälleen elpyä, ne tarvitsevat enemmän aikaa hyötyäkseen noususuhdanteesta.

Laajakaistainternet on yksi tärkeimmistä nykytalouden apuvälineistä. Sen avulla voidaan tämän päivän Euroopassa löytää uusia työpaikkoja, oppia uusia taitoja, määritellä uusia markkinoita ja alentaa kustannuksia. Se on erittäin tärkeä väline paitsi yrityksille myös kouluille, kirjastoille ja valtion virastoille. Nykytalous tarvitsee laajakaistayhteyksiä toimiakseen tehokkaasti. Yhteydet eivät kuitenkaan toimi kaikkialla, sillä markkinat eivät ole taanneet laajakaistan kattavuutta kaikilla paikkakunnilla haja-asutuksen ja korkeiden kustannusten vuoksi. Monilla alueilla on myös päivitettävä vanhentunutta laajakaistateknologiaa vastaamaan nykypäivän nopeiden internetyhteyksien vaatimuksia. Tämän vuoksi Euroopan talouden elvytyssuunnitelmassa asetettiin tavoitteeksi laajakaistaverkkojen kehittäminen ja nopeiden internetyhteyksien 100 prosentin kattavuus vuoteen 2010 mennessä. Elvytyssuunnitelmassa korostetaan myös tarvetta parantaa monien nykyisten verkkojen suorituskykyä sekä edistää kilpailukykyä tukevia investointeja kuituverkkoihin ja vapauttaa taajuuksia langatonta laajakaistaverkkoa varten.

EU hyödyntää jo nyt maaseudun kehittämisvälineitä edistääkseen maaseutualueiden talouden kasvua ja maaseutuyhteisöjen yleistä hyvinvointia. Yhteisen maatalouspolitiikan arvioinnissa määriteltiin joukko uusia haasteita, joilla on erityistä merkitystä Euroopan maataloudelle. Jos nämä haasteet voidaan ratkaista suunniteltua nopeammin, maatalousyhteisöt pystyvät aikaistamaan niihin liittyvien hankkeiden toteuttamista ja niillä on paremmat mahdollisuudet hyötyä talouden elpymisestä. Tämä vastaisi elvytyssuunnitelman yleistä linjausta, jonka mukaan EU:n rakennetoimien toteuttamista olisi nopeutettava, jotta investoinnit voitaisiin käynnistää pikaisesti nykyisessä vaikeassa taloustilanteessa.

Tämän vuoksi komissio ehdottaa, että käytössä olevilla maaseudun kehittämisvälineillä tuetaan maaseutualueiden taloutta kahdella tavalla. Ensinnäkin maaseudun kehittämismenoihin olisi osoitettava miljardi euroa maaseutualueiden laajakaistainfrastruktuurin kehittämistä varten. Toiseksi olisi varattava 0,5 miljardia euroa nopeuttamaan toimia, joilla vastataan yhteisen maatalouspolitiikan arvioinnissa havaittuihin uusiin haasteisiin.

Komissio määrittää kullekin jäsenvaltiolle osoitettavat investoinnit neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 69 artiklan 4 kohdassa säädettyjen periaatteiden mukaisesti. Komissio aikoo laskea myönnettävät määrät voimassa olevan jakoperusteen mukaisesti.

Internetyhteydet maatalousyhteisöille

Laajakaistayhteyksien levittäminen on jo osa EU:n maatalouden kehittämisstrategiaa. Maaseudun kehittämistä ohjelmakaudella 2007–2013 koskevissa yhteisön strategisissa suuntaviivoissa⁷ painotetaan erityisesti tieto- ja viestintätekniikan merkitystä maaseudun yrityksille ja maaseudun sosiaalitaloudelliselle kehitykselle. Tieto- ja viestintätekniikan levittäminen ja käyttöönotto on keskeisessä asemassa, kun elvytetään maaseutua sekä monipuolistetaan taloudellista ja sosiaalista toimintaa, koska kyseisellä tekniikalla lisätään talouden toimeliaisuutta, tarjotaan uusia online-palveluja ja tuetaan osallistumista

⁷ Maaseudun kehittämistä koskevista yhteisön strategisista suuntaviivoista (ohjelmakausi 2007–2013) 20 päivänä helmikuuta 2006 tehty neuvoston päätös 2006/144/EY.

tietoyhteiskuntaan. Näin voidaan lisätä tieto- ja viestintätekniikan suhteellisen vähäistä käyttöä maaseutuelintarvikkeiden tuotannossa ja tukea maaseutumatkailun kaltaisia kasvualoja.

Taloudellisen ja sosiaalisen syrjäytymisen riski on suuri niillä alueilla, joilla laajakaistan kattavuudessa on kaupunkien ja maaseudun välisiä eroja ja joilla internetin käyttö on jäljessä yleisestä kehityksestä. Tämä voi johtaa maaseudun talouden lamaantumiseen, työttömyyteen ja väestökatoon.

Talouden laskusuhdanteen aikana nämä riskit kasvavat entisestään. Alueiden syrjäisyys, eristyneisyys ja väestökato lisäävät voimakkaasti riskiä jäädä vaille laajakaistayhteyksiä ja pääsyä internetiin. Mitä enemmän alueet jäävät laajakaistayhteyksille asetetuista tavoitteista, sitä todennäköisemmin niillä ei ole riittävästi tuloja omien investointien tekemiseen.

Rahoitus voitaisiin suunnata kolmelle keskeiselle alueelle:

- uuden laajakaistainfrastruktuurin luominen, runkoyhteydet mukaan luettuina (esim. kiinteät, maanpäälliset langattomat, satelliittiperustaiset tai eri tekniikoiden yhdistelmä);
- olemassa olevan laajakaistainfrastruktuurin parantaminen (esimerkiksi parannuksia luotettavuuteen, nopeuteen, kapasiteettiin, kattavuuteen ja palvelun laatuun);
- passiivisen laajakaistainfrastruktuurin perustaminen (esimerkiksi rakennustekniset työt, kuten kaapelikanavat, ja muut verkon osat kuten pimeä kuitu jne.); myös vuorovaikutteisesti muiden infrastruktuurien kanssa (energia, liikenne, vesi, viemäriverkostot jne.).

Rahoitus on tarkoitus järjestää toimenpiteen 321 (maaseudun elinkeinoelämän ja maaseutuväestön peruspalvelut) kautta. Investoinnit täydentävät käynnissä olevaa työtä, jolla kehitetään laajakaistapalveluja koheesiopolitiikan avulla. Tähän liittyvä työ on jo käynnissä useilla maaseutualueilla.

Komissio antaa tulevana viikkoina tietoja siitä, millaisilla toimilla maaseudun laajakaistapalveluja voidaan edistää.⁸ Tämä aloite on myös yhteydessä EU:n uuteen laajakaistastrategiaan, jolla luodaan toimintapuitteet laajakaistan kehittämiseksi koko Euroopan unionissa. Sillä pyritään lisäämään kansallisten ja alueellisten viranomaisten toimien koordinoitua, tukemaan infrastruktuurien yhdistämiseen perustuvaa mahdollisimman tehokasta käyttöä sekä vaihtamaan tietoja parhaista käytänteistä.⁹ Jos maaseudun kehittämistoimista, tieto- ja viestintätekniikkaan ja laajakaistaan liittyvistä toimista ja rakennerahastotoimista muodostettuun yhdistelmään sisältyvät toimet koordinoitua hyvin, voidaan välttää päällekkäisiä toimia sekä saada aikaan todellisten tulosten edellytyksenä olevaa vipuvaikutusta.

Näiden aloitteiden on oltava EY:n perustamissopimuksen valtioneuvoston päätösten mukaisia. Valtioneuvoston päätöksissä suositetaan hyvin suunniteltuja julkisia toimia, joilla voidaan parhaiten lisätä kohtuuhintaisten laajakaistayhteyksien tarjontaa alueilla, joilla yhteyksien saatavuus on vähäistä tai ne puuttuvat kokonaan. Valtioneuvoston päätöksillä varmistetaan, että julkiset toimet

⁸ Asiasta annetaan tiedonanto, jossa käsitellään modernin tieto- ja viestintätekniikan tuomista maaseutualueille.

⁹ European Broadband Portal (www.broadband-europe.eu) on myös väline, jota käytetään vaihdettaessa tietoja parhaista käytänteistä ja julkaistaessa Euroopan laajuisia tarjouskilpailuja. Sen vipuvaikutuksella voidaan varmistaa, että käytettävissä olevat varat hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti.

ovat perusteltuja ja oikeasuhteisia.

Tuleviin haasteisiin vastaaminen

Vuonna 2003 uudistetun yhteisen maatalouspolitiikan toteutuksen arvioinnissa määritettiin Euroopan maatalouden keskeiset uudet haasteet: ilmastonmuutos, uusiutuvat energialähteet, vesihuolto, biologinen monimuotoisuus ja maitoalan rakenneuudistus. Maatalousministerit sopivat marraskuussa 2008, että näihin haasteisiin vastataan käyttämällä lisävaroja jäsenvaltioiden maaseudun kehittämisohjelmissa Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston sääntöjen mukaisesti. Lisävarat saadaan kuitenkin pääsääntöisesti käyttöön vasta tammikuusta 2010. Joissakin jäsenvaltioissa varat ovat saatavilla vasta vuonna 2013.¹⁰

Näiden tukitoimien nopeuttaminen aikaistaisi myös investointeja ja antaisi mahdollisuuden aloittaa näihin keskeisiin strategisiin painopisteisiin liittyvät hankkeet. Toimien aloittaminen vuonna 2009 hyödyttäisi erityisesti EU-12-maita.

Tässä tiedonannossa esitetyillä investoinneilla edistetään merkittävästi talous- ja finanssikriisistä selviämistä ja tehdään tulevaisuuden Euroopasta vahvempi ja kilpailukykyisempi. Komissio pyytää Euroopan parlamenttia ja neuvostoa käsittelemään ehdotukset nopeasti ja hyväksymään ne viipymättä

¹⁰ Romaniassa ja Bulgariassa lisärahoitusta ei saada lainkaan.